

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DOÑARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LLUNA DE MEL

—Vés amb compte, *prenda*, que els veïns ens vigilen.

Evolucions

No us heu fixat en l'evolució que representa l'actual visita dels reis d'Itàlia a Espanya? Anys enrera, un viatge així hauria remogut els problemes apassionadors del temps de la unitat italiana, i especialment el del poder temporal del Papa. Els catòlics professionals, els capellans i els frares ens haurien contat allò del «presoner del Vaticà», que feia plorar les àvies; algun carlí impetuós hauria llençat potser un crit estentori de «Visca el Papa-rei!»

Però els anys ja han passat. I si no està ja resolt del tot el plet entre el Vaticà i el Quirinal, entre el poder pontifici i el poder reial, ha perdut una gran part del seu verí. Els catòlics d'Espanya—i en això fan bé—consideren que ells no han d'ésser més papistes que el Papa.

Les dretes espanyoles reben amablement els reis d'Itàlia. Ara Itàlia no és Garibaldi, sinó Mussolini...

Fet

Hem anat seguint, des del dia 11 de Maig, tots els episodis de la crisi francesa, la política, la ministerial i la presidencial, les tres jornades de la v. ctòria. Mai una acció d'esquerra ha estat portada amb tanta deixuplinada energia com aquesta ascensió dels radicals francesos, des de l'oposició a la presidència de la república. Els conservadors començaren regatejant els llocs guanyats, indicant que no eren prous per a constituir majoria l'esquerra, seguiren presentant a radicals i socialistes en lluita per a les catteres ministerials i acabaren empenyent an En Millerand cap a una resistència, que haurien volgut arribés a un cop d'Estat, si aquest fos possible, que no ho és, a França. La resposta fou la marxa cap al Poder, decidida, coherent i deixuplinada. En un mes, dia per dia, les esquerres han pres per assalt el Parlament, el Ministeri i la Presidència de la República.

Sé que és anti-constitucional la destitució d'En Millerand, perquè la constitució no la preveu més que per alta traïció. En tot cas en la constitució hi ha un buit que els republicans farien bé en omplir-lo, per a fixar la zona d'activitat

del president i de la seva responsabilitat. Però des del moment que altres presidents han dimitit, per topades amb el Parlament, com En Mac-Mahon i En Grevy, és mostra de que la constitució és defectuosa, i que la vida política ha de substituir-la. Mes si la dimissió d'un president fos tan anti-constitucional com els conservadors pretenen, En Mac-Mahon, i En Grevy, i En Casimir Perier, haurien estat forçats a acabar el seu septenari, prescindint, davant de lo substancial, d'anècdotes personals i parlamentàries. Plantejat el plet de la responsabilitat presidencial, les esquerres deuen afegir un article a la constitució, fixant que el president no pot abandonar el seu paper de poder moderador, neutral davant la lluita de partits.

Quan LA CAMPANA DE GRÀCIA apareixi, ja França tindrà nou president, i ho serà, segurament, En Painleve, gran matemàtic, gran republicà, gran odiat per les dretes. El cicle de la presa de possessió del Poder estarà acabat, i començarà per a les esquerres l'enorme tasca d'afermar la pau i la república. Després del procés Dreyfus, mai, com ara, hi ha hagut una topada tan ardenta i decisiva entre les dues forces de França, i mai, com ara, el nostre cor la segueix amb tant dalit i, fins ara, amb tanta joia.

PARADOX

AQUEST NÚMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA MILITAR

Admiració

—Ja ho veuen si n'és de gran Barcelona!

Els drames de la ciutat

Mentre en el cabaret indecent, on el baf del tabac ofega nostre esperit, no acostumat a una vida de cràpula, i el vi espumós vessa com riuada damunt les blanques estovalles i se senten rialles de dones, xiscles de vicioses i una orquestrina sòpida i vulgar, en llocs apartats d'aquest viure, aparentement plàcid, s'hi desenrotlla una tragèdia humana que llegim sense donar-hi cap vàlua.

Un home tuberculós, jeu moribund en un llit; en altra cambra, un infant de vuit anys amb una anèmia cruel, i altre infant, més petit, espera un mos de pa per a apagar la fam, qui com un cranc li rossega l'estómac...

El drama és reial; té els aspectes d'una novel·la fulletinesca, com de fulletó pornogràfic és la vida en el cabaret...

En un lloc, la musica bullanguera... en el carrer Llobregós, un silenci de mort....

**

Drames com aquest hi són a centenars a la ciutat vestida de gala i on la misèria s'abscondeix vergonyosa darrera les portes de moltes llars...

I drames són aquelles il·lusions que veiem en sales de joc esplèndidament il·luminades, en cafès concerts, on els crits i els sentiments descendeixen a un cruel viure de mort.

La cambra, la cupletista, la dona mundana, cercarà un atracament a un pare de família, qui obcecat an aquell ambient fastigós no es recordarà que altres deures humans l'esperen...

I naixerà el començ del drama.

I en una cambra, una dona, sense altres virtuts que l'honradesa, l'amor als fills i l'espòs, es mort de vergonya abans de pidolar una almoïna...

I tindrà per epíleg, aquesta dona honorada, o un suïcidi o una mort de corsecació, filla de la dignitat...

Els drames de la ciutat comencen amb les rialles i el vici.

Qui són els autors d'ells?...

La societat.... Aquesta és l'autora directa del crim.... Ella no té consciència.

J. M.

La rancúnia dels grocs

Som dels qui creuen que la situació del plet entre els Estats Units i el Japó és greu. Greu fins al punt que és de tómer una guerra. Si no es troba una solució satisfactòria, una transacció honorable per a les dues parts, la guerra vindrà, i no trigarà molts anys.

Cal oblidar la història del Japó en les darreres dècades i desconèixer la psicologia japonesa, per imaginar-se que els grocs perdonaran l'ofensa que ells consideren haver rebut. Els nipons, gent de raça pobra, tenen un amor propi molt viu. Menuts i grocs com són, es creuen amb dret a rebre el mateix tracte que els homes més blancs i corpulents.

La ferida a l'amor propi nacional és sentida pels japonesos més vivament que no pas el prejudici material que la nova llei d'immigració nordamericana pugui causar-los. Recordi's el cas del *Gentlemen's agreement*, que apaivagà la terrible crisi de l'any 1907. Aleshores el Japó s'avingué a restringir fortament l'emigració dels seus súbdits a la República nordamericana; però en el ben entès que fossin les oportunes disposicions pròpies, i no pas una llei dels Estats Units, allò que determinés la restricció. Així, en lloc de prohibir aquests l'entrada als japonesos que no reunissin determinades condicions, el Japó es va comprometre a no donar-los passaports. I ara estaven disposats a fer una cosa semblant.

El Congrés nordamericà—és a dir, el Senat i la Cambra de Representants—s'aprofità del pretext que li facilità la conducta poc hàbil de la diplomàcia ni-

pona, per a aprovar la nova llei d'emigració amb tot el seu caràcter antijaponès. El president Coolidge, tot i essent contrari a la llei, l'ha acceptada al capdavall, sense una resistència gaire pronunciada. És que els polítics dels Estats Units no veuen les conseqüències que la seva actitud pot tenir? De segur que les veuen ben clarament. Però no s'atreveixen a oposar-se al corrent antijaponès que creix a la gran República. D'altra banda, estan disposats a anar a una guerra. Molts d'ells més s'estimarien que fos aviat, per creure que la derrota del Japó seria inevitable, donada la superioritat actual dels Estats Units en diversos aspectes.

Si nosaltres fóssim nordamericans, no dormiríem massa tranquils. El Japó és temible per la seva força, i més encara per la forma com la utilitza. Certs episodis de la guerra russo-japonesa podrien repetir-se, més o menys modificats. La rancúnia groga és una de les més profundes i actives que hi ha al món.

FULMEN

Espigolada

Ja voldria ésser-hi a les eleccions, per veure les dones que en faran del vot. Les velles beïates, tremolant de por, seran als comicis entre vuit i nou, amb la papereta que el senyor rector els hi recomani en els seus sermons; però les xicotetes d'empenta i d'humor hi aniran a colles, movent enrenou cap allà al migdia, per a deixar el vot a dintre de l'urna i tocar el dos, omplint de rialles fresques i de goig els carrers i places on vagi l'estol de les electores maques com les flors. Ja voldria ésser-hi a les eleccions!

**

En Millerand derrotat a la Cambra, tot seguit la presidència ha deixat. Donarà bon resultat el triomf del nou partit? Serà cert que ja ha sonat l'hora, que tots hem somniat, que el poble manumit pugui amb plena autoritat dur el carro de l'Estat segons el seu esperit? No sé... Ja ho veurem aviat car França sempre és estat el bressol net i polític de la santa llibertat!

**

Pel camí d'Amèrica està navegant aquell ex-ministre tan anomenat que deia:—Ara, ara! volguent dir:—Mai, mai! És troba a la prova bon xic capicat; ara mira als núvols que fan jocs estranys, ara mira l'aigua que es gronxa cantant una cançó eterna que ningú la sap. El leader recorda sos triomfs esclatants, els vots que tenia, els naps que ha aplegat, aquella barbata que el féu popular negra com la mora, i en còmpta pels blancs. L'horitzó sondeja: què deu preguntar? *As, trist del que es fia del vent i la mar!*

L'home d'ahir, d'avui i de demà

—A mi el monument ningú me'l quita. Si no me l'han fet els altres, ja me'l faig jo.

cusa de voler fer una selecció de personal, xiula a les orelles dels qui per la posició dictatorial que ocupen podrien ocasionar la discòrdia d'una classe.

D'altra banda, això de protegir difentment a un còs que per igual compleix en el càrrec amb la mateixa responsabilitat de funcions, en mèrits a aptituds (per cert molt discutibles) fóra anorrear

la iniciativa espiritual del mestre, posada en mans de l'humiliació professional entre uns mateixos individus.

Per això, i encara que no fos més que per l'honor individual de cadascú, nosaltres lluitaríem infatigablement fins aconseguir la nivellació en el tracte a uns idèntics funcionaris; però, de prosperar el que va prenent consistència o sigui el

donar pa a uns quants mestres i fer ballar els demés, i lo que és pitjor, el ferir-los llur dignitat, aleshores... aleshores diríem al Directori amb tot respecte, però ben alt:

Que, en primer lloc, i mentre no es facin uns gastos MONSTRUOSOS en Instrucció, l'analfabetisme espanyol anirà seguint fins que toquin la trompeta del Judici final.

Segonament, i a base de tot això, que el problema de la cultura s'ha presentat, es presenta i es presentarà sempre, amb el mateix inflexible dilema: O es va a una regeneració social de debò, quina intervenció del mestre es imprescindible, i en qual cas s'apoya an els mestres de que es disposi, sense distincions ni preferències irrissòries, o som la riota, com fins ara, per la nostre ignorància, de tot el món.

I, últimament, que en profit d'Espanya, no és hora de passar temps en músiques celestials, promeses o almoines que no resolen cap aspiració: els mestres, estan cansats d'esperar la Justícia que es veu que li ha escapat el carril, i dos per ací, tres per allà, no serà possible, aviat, el trobar un mestre ni amb la llanterna de Diògenes.

MIQUEL RIBALTA

La Campana de Gràcia

A l'«Español» l'«Amichatis» i En Mán-tua, que són dos xicots de lo més simpàtic i aixerit que córre, han estrenat una comèdia que evoca la Barcelona revolucionària i romàntica de l'any 70. En aquesta comèdia es recorda al nostre periòdic amb bones paraules d'entusiasme. Nosaltres, que les agraiam com es mereixen, donem des d'aquí les gràcies an aquests dos bons minyons pel record i per la bona voluntat.

TEMES SOCIALS

Les barraques insalubres de Barcelona

Un nostre amic ens deia dies passats, entre execrables i justes recriminacions per qui pot i deuria resoldre el conflicte, l'espectacle lamentable que ofereixen les poblacions de barraques de fusta que hi han pels voltants de nostra bella urb, habitades quasi bé totes per gent de diferents indrets d'Espanya que ve a guanyar-se el pa de cada dia a nostra ciutat. Desitjosos de fer-nos càrrec personalment de lo que ens digué l'esmentat amic, ens adreçarem vers les afores de la ciutat i férem cap a una, per cert, pintoresca barriada on hi han nombrosíssimes barraques de les nombrades. La nostra impressió, cars lectors, en arribar a l'esmentat lloc, fou veritablement trista, deplorable... Allò és, senzillament, infame, inhumà, vergonyós, immoral, verament immoral... Impropri d'un país civilitzat; impropri d'una ciutat que té la pretensió d'ésser una de les principals metròpolis d'Europa. Allí no, hi ha higiene, ni moral, ni res. Les barraques es compten per dotzenes. Totes, o quasi bé totes, són de fusta, algunes de caixons buits—naturalment—de vi de Xerés amb senzilla taulada de cartón cuero. Consten, generalment, de dos departaments: cuina i menjador, que serveix a l'ensems de dormitori.

Aigua no en tenen, l'han d'anar a cercar a la font-pública. El water el tenen instal·lat als propers turons o muntanyes. Quasi totes tenen per única finestra la porta d'entrada. L'humitat és tan gran, tan intensa, que els mata-lassos, segons ens digué un dels habitants de les Hurdes barcelonines, estan sempre com a mullats. Quan plou, poca diferència hi ha en estar fora o dins de les barraques. El reuma fa, doncs, de les seves. I en moltes barraques, a falta

d'una, hi habiten dues famílies, en perillosa promiscuació de sexes.

De moltes de dites barraques cobren llurs degenerats propietaris crescudes somes. Fins seixanta pessetes! Edificant, senyors, edificant! I lo sensible és que prop de dita població hi han bonics xalets i algun veritable palacete, que posen en evidència, davant els ulls dels habitants de les humils llars, l'eterna injustícia social...

Sociòlegs i higienistes es preocupen seriosament d'aital problema. Es fan nombroses estadístiques, s'enraona molt, s'escriu bastant, en nom de la sanitat, de la raça, de la civilització, de la moral, i no sabem de quantes coses més, però tot acaba, com sempre, en paraules. La solució no ve per enlloc... Antic mal d'Espanya, el país dels més arbitraris destins, dels més absurdes tòpics...

ENRIC MARTÍ CID

Uns veïns d'un carrer «de cuyo nombre no quiero acordarme», han enviat a un contrare quotidià varis comunicats queixant-se de les anades i vingudes de certes senyores a certa casa.

I quin lexi usen aquets veïns! Del que menys parlen és de «lloros» i «tomàtecs».

Una miqueta més de respecte als llegidors del diari, senyors, no els sembla?

Millerand ja ha begut oli. Ha caigut amb tot l'equip, amb tot l'equip ultra-conservador de darrera hora que portava damunt.

Acompanyem en el sentiment als que són partidaris de portar la dreta a tot el món.

França, una mena de «indicador universal» de la política, senyala l'esquerra. Què hi farem!

Es preparen els grans il·luminaments per tot Barcelona amb motiu del viatge dels reis d'Itàlia. Fins el monument de Colom estarà il·luminat de cap a peus (Seixanta metres.)

I encara hi ha qui parla de la manca de llum dels carrers de nostra ciutat!

Caldra dir, d'avui endavant, en lloc de «que Déu ens il·lumini», que «ens il·lumini el Directori».

Ja som al Corpus.

Però com que resulta que el calor apreta de valent, ens trobarem que en aquest Corpus d'enguany es farà un gros consum d'horxata valenciana.

I una vegada més, la història no s'haurà repetit.

Títol de *La Publicitat* a la Sessió de l'Ajuntament: «L'amor a la cultura del Consell dels deu resulta quasi un fet».

Aquest «quasi» ens ha arribat al cor.

Els marins italians omplen tots els nostres carrers, especialment els del districte quint.

Aus de pas, no paren enlloc cinc minuts seguits.

Però, val a dir-ho, no tenen gaire sortida, perquè la major part de les dones d'aquest districte no estan per «lirismes».

I menys ara, que la lira amb prou feines val trenta cèntims.

S'ha estrenat recentment una obra del mestre Guerrero que es diu *A la sombra*.

Cal confessar que el títol no pot ésser més d'actualitat.

A València una moto atropellà a un nen. En veure-ho, el conductor empenygué una carrera folla i va atropellar a un altre nen.

Veïam si és que el rei Herodes s'ha decidit a anar en moto ara!

A Girona un municipal agredí a bastonades a un regidor.

Seria interessant esbrinar si el municipal utilitzà per a fer el fet la vara de la justícia.